

Camí ramader de ponent

Lluçà

Ubicació

Comarca: Lluçanès
Lloc/Adreça: Sector sud-oest, oest i nord-oest del terme municipal
Alçada: 901 m

Coordenades:

Latitud: 42.06739
Longitud: 2.03003
UTM Est (X): 419754
UTM Nord (Y): 4657714

Classificació

Número de fitxa: 08109 - 147
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Obra civil
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: La major part del camí s'ha transformat en pistes forestals.
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: Generalitat de Catalunya. Dpt. d'Economia i Finances. Gran via corts catalanes, 635, 08010 Barcelona

Fitxes associades:

[La Tor de l'Espà](#)
[Casanova del Grau](#)
[Colldeplana](#)
[Cabres Mortes](#)
[Ca l'Apedaçat](#)
[La Pedra Dreta](#)

Autoria de la fitxa: Jordi Compte i Marta Homs
Data de registre de la fitxa: dj., 26/03/2009 - 01:00

Descripció

El camí ramader de ponent entra al terme municipal de Lluçà prop de la Cadira d'en Galceran, a l'extrem sud-oest del terme municipal i al límit amb els termes municipals de Prats de Lluçanès i Santa Maria de Merlès. A partir d'aquest punt el camí segueix la carena de Codolers durant un llarg tram, sempre en direcció nord, passant per la Pedra Dreta, la Casanova del Grau (uns metres després de la qual es troben unes basses que servien de punts d'abeurada) i el serrat de Guiau, al costat del qual hi ha una pleta i uns emprius amb el mateix nom. Seguint en direcció nord, i ascendint lentament en direcció al puig Martorell, el punt més alt del terme municipal de Lluçà, el camí passa per l'antiga casa de parada de Coll de Plana, per la pleta del Pla dels Fanals i arriba prop del puig Martorell, vorejant-lo pel costat est i passant per ca l'Apedaçat. Una vegada deixat enrere el puig Martorell el camí segueix carenejant en direcció a la Tor de l'Espà, en alguns punts entrant al terme municipal de Borredà. En aquest tram el camí traspasa el pla de la Mala Junta i passa prop de les antigues cases de Cabres Mortes, la Creu Vermella, cal Perot (vora la qual hi ha la font de cal Perot i la bassa dels Galàpets), cal Rabat, la Roqueta i cal Senalla, al costat de la qual també hi ha una bassa d'abeurada. En aquest punt el camí es desvia uns metres a l'est i arriba a la Tor de l'Espà, antiga casa de parada on es troba una església advocada a Sant Quirze. Des d'aquesta masia el camí torna a agafar direcció nord passant per la bassa dels Bous i la pleta de l'alzina Grossa de la Tor, ja a l'extrem nord del terme municipal. Des d'aquest punt el camí salva un fort desnivell descendent que el condueix fins a creuar la riera de Merlès pel pont de Roma, camí de les pastures de muntanya del Berguedà i la Cerdanya.

Observacions:

En alguns del camí es conserven les traces esmolades a la roca de l'antic camí de bast.

Història

Aquest camí ramader que passa pel terme municipal de Lluçà forma part de la ruta II, rutes identificades pel Grup de Treball de Transhumància del SOLC que passen pel Lluçanès. És un camí ramader que procedeix del Penedès i Manresa en direcció Castellar de n'Hug passant per Sant Jaume de Frontanyà. És un camí que segueix de forma paral·lela el camí ramader identificat com a ruta I, que també prové del Penedès i es dirigeix a les pastures de Muntanya de la Cerdanya i el Ripollès, i travessen el Lluçanès verticalment de sud a nord. Els camins ramaders neixen a l'edat Mitjana, en la necessitat de traslladar els ramats des del mar cap a muntanya, per garantir bones pastures a l'estiu i retornar-los a l'hivern quan els prats es cobreixen de neu. Al llarg de l'edat Moderna els camins ramaders es van anar consolidant i fou al voltant dels segles XVIII i XIX que la transhumància arriba al punt àlgid. Al Lluçanès, que proveïa importants pastures intermèdies, es vivia en funció a aquests camins, els quals generaven una potent activitat econòmica i consolidaven els principals nuclis de població. Emergia el sector tèxtil llaner i les grans fires de bestiar - que coincidien amb la pujada dels ramats cap a la muntanya (primavera) o en el retorn del bestiar de la muntanya (tardor)-. Les grans fires i mercats tenien lloc al peu del camí ramader i algunes d'elles es conservaven fins no fa massa temps. L'activitat vinculada als camins constituïa una font de beneficis, com ho demostra l'emplaçament d'hostals al llarg del seu recorregut. Les cases pairals ubicades prop dels camins i conegudes com a cases de parada o acolliment també aprofitaven els beneficis dels ramats i n'atenien les seves necessitats. Així els pastors tenien lloc per dormir i menjar i les cases aprofitaven, d'altra banda, els excrements dels ramats, molt profitosos per abonar les terres.

Bibliografia

AADD (2000). Els camins ramaders del Lluçanès. Solc. COROMINES, Josep; SALVANS, Josep i TORRES, Jordi (2007). Mapa dels camins ramaders del Lluçanès (vies principals). Solc Grup de Treball de la Transhumància. TORRES, Jordi (2002). Camins amb memòria. Llegendes, dites i fets de la vora del camí. Solc.

